

**УХВАЛА
ДРУГОЇ КОЛЕГІЇ СУДДІВ
ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Хабібুলліна Вадима Монеv'яровича щодо відповідності Конституції України (конституційності) частини третьої статті 307 Кримінального процесуального кодексу України

Київ
4 лютого 2026 року
№ 27-2(II)/2026

Справа № 3-209/2025(415/25)

Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України у такому складі:

Лемак Василь Васильович – головуючий, доповідач,
Водянніков Олександр Юрійович,
Юровська Галина Валентинівна,

розглянула на засіданні питання про відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Хабібулліна Вадима Монеv'яровича щодо відповідності Конституції України (конституційності) частини третьої статті 307 Кримінального процесуального кодексу України.

Заслухавши суддю-доповідача Лемака В.В. та дослідивши матеріали справи, Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

у с т а н о в и л а:

1. Хабібуллін В.М. звернувся до Конституційного Суду України з клопотанням визнати такою, що не відповідає Конституції України (є неконституційною), частину третю статті 307 Кримінального процесуального кодексу України (далі – Кодекс) „у тій частині, в якій вона допускає відсутність права на апеляційне оскарження ухвали слідчого судді, постановленої за

результатами розгляду скарги на постанову слідчого, дізнавача чи прокурора про відмову у визнанні особи потерпілою або іншої ухвали, що безпосередньо впливає на реалізацію процесуальних прав учасника кримінального провадження“.

Згідно з частиною третьою статті 307 Кодексу „ухвала слідчого судді за результатами розгляду скарги на рішення, дію чи бездіяльність слідчого, дізнавача чи прокурора не може бути оскаржена, окрім ухвали про відмову у задоволенні скарги на постанову про закриття кримінального провадження, скарги на відмову слідчого, прокурора в задоволенні клопотання про закриття кримінального провадження з підстав, визначених пунктом 9¹ частини першої статті 284 цього Кодексу, про скасування повідомлення про підозру та відмову у задоволенні скарги на повідомлення про підозру“.

2. Зі змісту конституційної скарги та долучених до неї документів і матеріалів убачається таке.

Хабібуллін В.М. є заявником у кримінальному провадженні № 42025000000000802, внесеному до Єдиного реєстру досудових розслідувань (далі – Реєстр) за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого частиною першою статті 358 Кримінального кодексу України.

Хабібуллін В.М. 9 жовтня 2025 року звернувся із заявою до старшого дізнавача сектору дізнання Івано-Франківського районного управління поліції Головного управління Національної поліції в Івано-Франківській області (далі – Дізнавач) про визнання його потерпілим у кримінальному провадженні № 42025000000000802, оскільки вважає, що йому було завдано моральної шкоди, зокрема тим, що було порушено його право на доступ до правосуддя, він витрачав свій час та ресурси на те, щоб відомості про вчинення кримінального правопорушення було внесено до Реєстру, а також йому було завдано іміджевих утрат.

Дізнавач постановою від 9 жовтня 2025 року відмовив у задоволенні заяви Хабібулліна В.М. про визнання його потерпілим у кримінальному провадженні № 42025000000000802.

З огляду на наведене Хабібуллін В.М. звернувся до слідчого судді Івано-Франківського міського суду Івано-Франківської області зі скаргою, в якій просив скасувати зазначену постанову.

Слідчий суддя Івано-Франківського міського суду Івано-Франківської області ухвалою від 13 жовтня 2025 року відмовив у задоволенні скарги Хабібулліна В.М.

2.1. Суб'єкт права на конституційну скаргу вважає, що частина третя статті 307 Кодексу не відповідає статтям 8, 55, 64, пункту 8 частини другої статті 129 Конституції України, оскільки „фактично позбавляє особу права на апеляційний перегляд судового рішення, яким вирішується питання про процесуальний статус учасника кримінального провадження (зокрема, визнання потерпілим), що безпосередньо впливає на реалізацію його прав і законних інтересів; створює виключення, не передбачене Конституцією України, чим звужує зміст і обсяг гарантованого Основним Законом права на судовий захист та апеляційне оскарження; суперечить принципу верховенства права, зокрема його складовим – доступу до правосуддя, справедливості та пропорційності, закріпленим у статті 8 Конституції України та підтвердженим практикою Конституційного Суду України й Європейського суду з прав людини; призводить до відсутності ефективного засобу судового захисту, що несумісно з конституційною гарантією, передбаченою статтею 55 Конституції України“.

Обґрунтовуючи свої твердження щодо неконституційності оспорюваних приписів Кодексу, автор клопотання посилається на окремі приписи Конституції України, Кодексу, на рішення Конституційного Суду України, Конвенцію про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року, а також на судові рішення у його справі.

3. Розв'язуючи питання про відкриття конституційного провадження у справі, Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України виходить із такого.

Конституційний Суд України вирішує питання про відповідність Конституції України (конституційність) закону України за конституційною скаргою особи, яка вважає, що застосований в остаточному судовому рішенні в її справі закон України суперечить Конституції України; конституційна скарга може бути подана в разі, якщо всі інші національні засоби юридичного захисту вичерпано (стаття 151¹ Конституції України).

Згідно із Законом України „Про Конституційний Суд України“ конституційною скаргою є подане до Конституційного Суду України письмове клопотання щодо перевірки на відповідність Конституції України (конституційність) закону України (його окремих приписів), що застосований в остаточному судовому рішенні у справі суб'єкта права на конституційну скаргу (частина перша статті 55); конституційна скарга має містити обґрунтування тверджень щодо неконституційності закону України (його окремих приписів) із зазначенням того, яке з гарантованих Конституцією України прав людини, на думку суб'єкта права на конституційну скаргу, зазнало порушення внаслідок застосування закону (пункт 6 частини другої статті 55); конституційна скарга є прийнятною за умов її відповідності вимогам, установленим статтями 55, 56 цього закону (абзац перший частини першої статті 77).

3.1. Хабібуллін В.М., твердячи про неконституційність частини третьої статті 307 Кодексу, яка унеможливорює апеляційне оскарження ухвали слідчого судді за результатами розгляду скарги на постанову слідчого, дізнавача чи прокурора про відмову у визнанні особи потерпілою, зазначає про порушення його права на судовий захист (частини перша, друга статті 55 Конституції України) в аспекті доступу до апеляційного перегляду справи (пункт 8 частини другої статті 129 Конституції України).

Конституційний Суд України у Рішенні від 17 червня 2020 року № 4-р(П)/2020 зазначив, що „згідно з пунктом 8 частини другої статті 129 Конституції України однією з основних засад судочинства є забезпечення права на апеляційний перегляд справи та у визначених законом випадках – на касаційне оскарження судового рішення. Застосовність цієї засади Конституційний Суд України оцінює у цій справі, зважаючи на її роль та вплив на ефективність захисту сутності права людини на судовий захист, гарантованого Конституцією України (частини перша, друга статті 55)“ (пункт 4 мотивувальної частини).

З огляду на зазначене суб'єкт права на конституційну скаргу не навів аргументів стосовно того, як унеможливлення апеляційного оскарження ухвали слідчого судді за результатами розгляду скарги на постанову слідчого, дізнавача чи прокурора про відмову у визнанні особи потерпілою вплинуло на сутність його права на судовий захист (частини перша, друга статті 55 Конституції України) в аспекті доступу до апеляційного перегляду справи (пункт 8 частини другої статті 129 Конституції України), зокрема, не надав підтвердження того, що вказані ним конституційні права зазнали такого втручання, яке призвело до погіршення його процесуального становища як учасника кримінального провадження.

Отже, автор клопотання не обґрунтував тверджень щодо неконституційності частини третьої статті 307 Кодексу в розумінні пункту 6 частини другої статті 55 Закону України „Про Конституційний Суд України“, що є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі відповідно до пункту 4 статті 62 цього закону – неприйнятність конституційної скарги.

Ураховуючи викладене та керуючись статтями 147, 151¹, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 37, 50, 55, 56, 58, 62, 77, 83, 86 Закону України „Про Конституційний Суд України“, відповідно до § 45, § 56 Регламенту

Конституційного Суду України Друга колегія суддів Другого сенату
Конституційного Суду України

п о с т а н о в и л а :

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Хабібুলліна Вадима Монеv'яровича щодо відповідності Конституції України (конституційності) частини третьої статті 307 Кримінального процесуального кодексу України на підставі пункту 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

2. Ухвала Другої колегії суддів Другого сенату Конституційного Суду України є остаточною.

**ДРУГА КОЛЕГІЯ СУДДІВ
ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**